

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

ZÁHONYI VASUTAS

IV. évfolyam, 37. szám

2015. február 16.

Valentin nap

Most hétvégén igen szerencsésen alakult a helyzet a Bálintok számára, hiszen pénteken fel tudnak készülni a szombati névnapra, és vasárnap valószínűleg ki is tudják pihenni azt.

Ugyancsak szerencsés a valentinozók helyzete is, mert most jókora felárral vihetik el kedvesüket (no nem a mezei vasutasok) wellneszezni kastélyszállókba. De talán nem is ilyen hangnemben kellene írnom erről a szép(?) "ünnepről"-szokásról.

Az angolszász országokban, elsősorban az USA-ban nagyon régi (bocs, de egy alig 250 éve alakult országban mi a régi?) hagyomány volt, hogy a szerelmesek farsang idején megajándékozták egymást, mintegy szerelmi vallomásként, hogy milyen igaz érzéseket táplálnak egymás iránt. Aztán, ahogy a Kelet-európai országokra is rászakadt a szabadság, na meg a plázák és a McDonald's-ok, úgy nálunk is divatba jött a Valentin nap. Először szolidan, kis szívecskékkel és virággal, de miután a kereskedők üzletet kezdtek szimatolni a dologban, kiutaztak Amerikába, ahol kitanulták a dömping fogalmát, és már úthengerként terjedt a valentinozás.

Szó ne érje a ház elejét! A gondolat, az ötlettel semmi bajom, bár némi fenntartásom van azzal kapcsolatban, hogy miért kell kijelölni egy napot arra, hogy mit érzek a másik iránt, ha többi napon nem? Tudom, szükség van az ünnepekre, a monotóniából való kikökenésekre, de szerintem a hétköznapi kézfogások, összeborulások, csak úgy, nem szolgálják-e jobban az összetartozás élményét, mint a hatalmas vörös szívek, rózsacsokrok, kastélyszállók?

No, de ennyire én sem lehetek álságos. Amikor még csak hírből ismertük (vagy a Híradóból) a Valentin napot, és egyik-másik asszonyka elhíresztelte boltban-fodrásznál, vagy csak az utcán, hogy ne sokan hallják, a Valentin napi csodákat, erre már lépni kellett valamit. Első körben megpróbáltam megmagyarázni, hogy Valentin napon voltunk a Plázában, és kínai-thai kaját ettünk (a gyerekek is, de az nem érv). Következő évben már egészen más lett a stratégia. Több boltba is betértem vásárolni (igaz, egy helyen sokkal olcsóbban jött volna ki), és mondtam, hogy a VALENTIN-NAPI vacsorához vásárolok, amit nem is túloztam el nagyon, mert szívesen főzök, és sokan szeretik is.

No, de félre a személyeskedést. Van a Valentin nap, ami kb. ugyanolyan üzlet a kereskedőknek, mint a nőnap, vagy a Mindenszentek. Tudjuk, hogy az üzlet mindenképpen felett, de ha akarjuk, és igazán szívből csináljuk, lehet szép is. (Személyes megjegyzés: A lányaim azt mondták a párjuknak: ha magyar vagy, nem valentinozol, hanem Májusfát állítasz.)

Azért a feleségem párnáján ott lesz a kedvenc csokija.

Márta István

Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

Cenzné, meg az ura

Jó párszor hallhattuk Hofi Gézától a címbéli szavakat egyik nyolcvanas évekbeli politikai kabaréjában, és kevesen tudták, hogy bizony egy elvtársias társaságnak is elő kellett adnia minden új produkcióját a bemutatók előtt. Az ilyesmi nemigen kellemes még akkor sem, ha egyébként az illető tagja az őt ellenőrző szervezetnek, vagy éppen közösségnek. Amely a legrégebbi, és ma is működő cenzor, mindennapjainkban is megtapasztalhatjuk, sőt, számtalanszor el is szenvedjük a „tabu” cenzúráját még szeretteink, barátaink körében is. Hasonlóan frusztrált érzéseket okoz, mint amikor szervezetünk gátolja megszólalásunkat, megakadályozva mindenféle változást, netán megújulást.

Az emberiséggel, vagy legalábbis az emberi civilizációval egyidős a társadalmi cenzúra, vagyis az a helyzet, amikor valamiről nem szabad beszélni. Leggyakrabban a vezetők, köztisztviseltekben álló emberek hibái, tettei, rossz döntései számítottak tabunak, de korszakoktól, vallásoktól, társadalmaktól függően széles a skála, mely többek között a szexualitástól felmenőink eltitkolt bűnein túl saját vétkeinkig terjedhet. És ha megszegjük a beszéd tilalmát, legkevesebb hallgatás lesz a jutalmunk: Agyonhallgatják szavainkat, esetleg létünket is, végül akár ki is szorítanak bennünket a közösségből, ha nem állunk be abba a sorba, ahol többnyire szavainktól komolyabb bűnök is megtörténnek. Igaz, hallgatni kell azokról is mindenkinek.

Tehát hallgatni arany, gondolhatnánk a mondás alapján, pedig nem igaz, hiszen a hallgatással a megismerés lehetőségétől fosztanánk meg magunkat és a körülöttünk élőket. A megismerésnek, persze, önmagunk vagyunk az első számú akadály, mert gyakran hisszük, hogy mi tudjuk, értjük. Sokszor hisszük azt is, hogy ismerünk valakit, vagy valamit, no, ha ebből a megrögzöttségből sikerül kibillennünk, máris előttünk a lehetőség megismerni bárkit és bármit. Feltéve, ha nem találjuk szembe magunkat a cenzúra valamelyik formájával, merthogy többféle létezik a legkülönbébb megoldásokat felvonultatva.

Intézményes formában elsőként a vallási cenzúra jelent meg, a római egyház már 469-ben listát állított össze a tiltott könyvekről, melyet a tizenhatodik századra „Index librorum prohibitorum” néven írásba is foglaltak. Száz évvel később a világi – értsd politikai – cenzúra is életre kelt, nem csak alkotásokat, alkotókat is „indexre” téve, amely a mai napig sokfelé nagy népszerűségnek örvend. De van ahol megszűnt rég, például 1609-ben Németalföldön, ám keletebbre még a huszadik században is fénykorát élte. Tipikus eljárás, hogy a kéziratokat nyomtatás előtt a cenzor átvizsgálja, és kihúzza belőle a hatalom számára nemszeretett gondolatokat.

A legszerencsésebb az – majdnem tisztességest írtam – amikor szabály, esetleg törvény születik a cenzúra létéről, működéséről, írásba adván a nyilvános szereplések korlátait is. Sok országban ismert módszer még napjainkban is, nálunk legutóbb 1981-ben követelt a Magyar Írószövetség cenzúratörvényt mondván, a korlátok egyértelműsítésével mindkét félnek könnyebb volna. Mondanom sem kell, nem született ilyen törvény, mert legalább a látszatát fenn akarták tartani a szólás- és sajtószabadságnak.

Másik véglet az utólagos cenzúra, tehát amikor a kész művet vizsgálják megjelenés után az arra felkentek. Így, ha tiltott a tartalom, vagy egy része, többnyire már csak a betiltás, zúzda lehet az alkotás vége. Ezt gyakorlatilag öncenzúrával lehet kibekkelni, de vajon hogyan volna képes valaki az édes gyermekét megcsonkítani? Ha ez nem megy, akkor vagy beáll abba a bizonyos sorba, vagy elmehet meseírónak, kedves és felelősségteljes hivatás a gyermekek istápolása is. Feltéve, hogy Cenzné, meg az ő ura szeretik a meséket.

Dolhai József

Helyi hírek röviden

MÁV Csoport

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) múlt pénteken kelt levele alapján megkezdődhetnek a 2015-re vonatkozó konkrét bártárgyalások a MÁV Csoportnál.

A Vasutas Szakszervezetek Szövetségének (VASZ) követelése nyomán a személyi alapbérek emeléséről, a cafetéria 2014. évi nettó értékének és a választhatóság megtartásáról, az önkéntes nyugdíjpénztár munkáltatói támogatásáról és a foglalkoztatási megállapodásról tárgyalnak majd.

A tavaly decemberi VKF-megállapodás alapján tárgyalások kezdődtek a kordedvezményes nyugdíjazást felváltó rendszerről is.

HUMORSAROK

SZAGÉRTŐ

A vadász a kocsmába dicsekszik, hogy ő bármilyen vadat felismer a szőréről. Sőt, ha a golyó-nyomot is megmutatják, a fegyver típusát is megmondja egy italért. Hozzák is az első vadbőrt, bekötött szemmel mondja, medve, 0,3-as kaliberű vadászpuska. Hozzák a másikat, a vadász mondja, nyúl, és sörétes puskával lőtték meg. Így megy ez egész éjjel, a vadász rengeteg italt nyer. Másnap a tükörben látja, a szeme alatt egy óriási monokli van. Kérdezi a feleségét:

– Drágám, az éjjel nagyon berúgtam, de ki vert meg?

Mire az asszony:

– Én. Tudod, éjjel háromkor, mellém bújtál, betetted a kezed a bugyimba, és ezt mondtad:

– Ez egy görény, akit egy fejszével csaptak agyon...

ÁSÁS

Egy öreg arab negyven éve él New York közelében, és mielőtt meghalna, szeretne krumplit ültetni a kertjébe, mert rájött hogy mindig erre vágyott. De egyedül van és öreg, valamint nagyon gyenge, ezért azt gondolja, ír a fiának egy e-mailt, hátha az segít neki:

– Drága fiam, Ahmed! Nagyon szomorú vagyok, mert nem tudok a kertembe krumplit ültetni. Biztos vagyok benne, ha itt lennél, akkor segítenél felásni a kertet. Szeretlek, Atyád.

Másnap az öreg arab választ kap:

– Kedves apám! Ne nyúlj a kerthez! Ott rejtettem el azt a "dolgot"... Én is szeretlek, Ahmed.

Hajnalban jön az öreg arabhoz az FBI, a CIA, és a rangerek. Átkutatják a házat, felássák a kert minden milliméterét, de nem találnak semmit. Másnap az öreg arab újabb levelet kap a fiától:

– Kedves Apám! Hát, a krumpli ültetésében egyelőre csak ennyit tudtam segíteni neked. Szerető fiad, Ahmed...

Balogh Attila